

Közművelődés • Iróadalom • Művészet

Heinrich Heine — a harcos költő

1797 december 13-án született a rajnai Düsseldorfi városában. Hazájában több mint egy évtizeden át a nevét sem volt szabad kiejteni. Könyveit elégették és azokat a sorokat, amelyek nem lehetett tüzel sem kiírni a német nép lelkéből, a náci elurizták. A náci ismeretlen költőnek tulajdonították.

Már 16 éves kora óta verselt. Nagybátyja, Salamon Heine támogatásával végezte el egyetemi tanulmányait. De ugyancsak nagybátyja volt az, aki élete végéig odalátolta Heinet a polgári osztályhoz — ahhoz az osztályhoz, melyet Heine senki sem gunyolt kegyetlenebbül és senki sem szolgált kényszeredetten.

Egész művét a mult és jelen harcának mély átélése jellemzi. Felfigyelt az új, fejlődő osztályra, amely éppen akkor ébredett tudatára történelmi hivatásának. Heine látta és érezte, hogy a munkásszármazék igazságot és a jövőt képviseli, mégis rejtett a munkásszármazék uralmától. Sohasem tartozott a szocializmus seregéhez, barátja volt a munkásszármazék, de nem lépett forradalmi soraihoz. Ez az alapvető ellentmondás melyen rányomta bélyegét egész életére.

Heine, mint az utolsó német romantikus és az első modern német költő magával hozta a német romantizmus erejét: megfíjódott nyelvet, a népdal egyszerűségét, frissességét és közvetlenségét. Az „Utiképek” prózája és a „Dalok könyve” német versei mellett megszólal a legidősebb kérdés is. Merészen bírálja a hűbéri társadalmat, az egyházat. Forradalmi harcra hívja a tömegeket. „A szilészi takácsok” és a „Téli regge” költője kérészkívül egyik legelső dalnok a proletariátus harcainak és látnoka az egész emberiséget megmentő győzelemnek. Mondanivalója közvetlen. Kíméletlenül leleplezi a kapitalizmust, megveti és gyűlöli a burzsoáziát. Csak egy vékony szál kötötte a korhadt polgári világhoz, de tulságosan gyenge volt ehhez, hogy biztonságot nyújtson neki és túl erős ahhoz, hogy ezt tudta volna szakitani.

Nemzedékének legjobbjával, a német polgári forradalomtól várta hazájának gazdasági, politikai és művelődésbeli felemelkedését. De amikor látta, hogy ez a forradalom kevés és emigrációba kényszerülve megismerkedett a kapitalista rend súlyos ellentmondásaival, felfigyelt. Ekkor fedezte fel valóban — amint ő maga mondja, a jövő istenét — a forradalmi proletariátust. Heine ezzel tulajdonképpen az osztálykorrlátait. Erdeme az, hogy bár elméletileg nem haladta túl az utópistákat, mégis sokat tanult társadalombírálatukból és föléjük

emelkedik azáltal, hogy mint költő és publicista, szinte elsőnek ismeri fel a proletariátusban nemcsak a szenvedő, hanem a forradalmi osztályt is. Engels joggal írta róla 1843-ban: „Heinrich Heine, a legkiválóbb német költő csatlakozott sorainkhoz és költői politikai verset adott ki, mely számos, a szocializmust hirdető költeményt is foglal magában.”

1843-ban ismerkedett meg Marx-szal. Marx és Heine személyes kapcsolata rövid ideig tartott, de mely hatást gyakorolt a forradalmi költőre. Bár sokat tanult tőle, mégsem érte meg Marx tudományos szocializmusát. Barátságukról marandó emlékek is tanuskodnak. „Új versek” című könyvének megírásában nagy segítséget kapott Marxtól. Ez a kötet a költő politikai költészetének merész hangját szövegezte meg. Olyan élesen, olyan maró ironiával támadja a német reakciót, a hazájára nehezedő terort, az elmaradottságot, a liberálisok következetlenségét, amelyhez fogható nem találunk sem korábbi alkotásaiban, sem a korabeli költészetben. Az „Új versek” költő látott napvilágot Heine szocialista irányú költészetének egyik remeke: „Németország” és a „Téli regge”.

Ideje már, barátaim,
Egy újabb, bölcsőbb dalnak
Alítsuk már a földön fel
Az égi birodalmat!

Legyünk már itt lenn boldogok,
Es szünjön meg az éhség,
Ne habzsolja fel lusta has
A szorgos kéz velését!

Igy csendül fel a „Téli regge” első soraihoz a szocializmus ígéretes hangja. Sehol nem látja ennyire világosan költészet feladatát, mint ebben a műben. Politikai költészetének lángja utolsó lobbant az 1848–49-es forradalmi eseményekkel kapcsolatban.

Heine jóslata már nagyrészt megvalósult. De Németországról szóló jóslata ma is időszerű. Németország körül hatalmas, döntő jelentőségű küzdelem folyik. A Német Demokratikus Köztársaság dolgozó és Szovjetunió és a békéltörő segítségével új utat törnek a német történelem számára. De csak akkor válik teljesen valóra Heine jóslata, ha a német nép végre egységes és szabad hazában alakítja az új életet, amelynek építője, a proletariátust ő már első lépésnél méltóan üdvözölte: a „Lutécia-vel”, a „Takács-dallal” a szabad Németország és emberiség győzelmét profétál „Téli regge”-vel.

P. I.

A dolgozók politikai és kulturális ismereteinek gyarapításáért

A Tudomány és Kulturaterjesztő Társaság aradtartományi fiókjának elmult 2 hónap folyamán eredményes tevékenységet fejtett ki a város üzemében, vállalatában, intézményében és kulturothónaiban. A megtartott 164 előadás 18.152 hallgató vett részt.

A Tudomány és Kulturaterjesztő Társaság aradtartományi fiókjának tevékenységét nagymértékben megkönnyítette egyes vállalatok vezetősége, amely segítségére volt a társaság megbízottjának a mozgósító munkában. Pópa Petru elvtárs, a társaság dohánnyári megbízottja, mondhatna erről egyet-mást. A „November 7”-gyárban Mechenie Constantin elvtárs a gyár vezetőségével együttesen az elmult két hónapban tíz előadást szervezett. A fenti megállapítás vonatkozik a CFR TC 5. osztályára, a kisipari termelőszövetkezetek tartományi szövetsége és a „December 30”-gyár vezetőségére is.

Cilling elvtárs, a „Szabó Árpád” kulturothón igazgatója is támogatja a társaság munkáját, hozzájárul az előadások sikeres megszervezéséhez. Az elmult két hónapban a kulturothónban tartott négy előadás összesen 432 hallgató vett részt.

A társaság mellett működő szabadegyetem minden héten szerdán különböző tudományok kérdéseiről előadást tart. Az elért eredmények még szebbek lehetnének, ha az üzemek és intézmények kulturális feladatait nagymértékben népszerűsítik a szabadegyetem által megrendezésre kerülő előadásokat.

Városunk dolgozói szeretettel és érdeklődéssel vesznek részt a társaság előadásain, mert azok érdekesek, közérthetők, tanulságosak. Sikeresen

nagymértékben biztosítja az előadók szakavataltsága, akik közül különösen Ciurea Viorel, Schweitzer József, Nicu Ioan, Schön István, Grada Elena és még mások dícsőrelet érdemelnek lelkes munkájukért.

Meg kell azonban említenünk, hogy az előadások értékét bizonyos fokig csökkentette a szemléltető anyagok ritka használata. 164 előadás közül csak 13-át kísért filmvetítés. A Tudomány és Kulturaterjesztő Társaság tartományi fiókjának nagyobb figyelmet kell fordítania erre a kérdésre.

Nem hallgathatjuk el azt sem, hogy a tartományi fiók nem népszerűsítette kellő mértékben a társaság országos vezető tanácsa és az IMSZ Központi Vezetőségének „Tudomány és Technika” című képes folyóiratát.

A tartományi fiók vezetősége, az üzemek, vállalatok, intézmények vezetőségével és az ott tevékenykedő pártalapszervezetekkel együtt felkérte az érdeklődőket, hogy sok helyen mindmáig nem sikerült havonta legalább egy előadást szervezni. Más helyeken, például a „G. Dimitrov”-gyárban, a villanygyárban, vagy a „Libertatea” cipőgyárban a pártalapszervezetek, üzemi bizottságok és a társaság megbízottjának közömbössége folytán a tervezésített előadást kénytelenek elhalasztani.

Városunk üzemében, vállalatában, intézményében a pártalapszervezetek, üzemi bizottságok, IMSZ-szervezetek és a kulturbizottságok tervszerű, körültekintő munkával megkönnyítik, eredményesebbé tehetik a Tudomány és Kulturaterjesztő Társaság tartományi fiókjának tevékenységét.

Pankovits Ferenc,
a Tudomány és Kulturaterjesztő Társaság aktivistája.

Róza Aliz:

EMLÉKEZZÜNK!

A hitler-fasizmus örölete nem kímélte a gyermekeket sem. Németországban a „Kinder-Vernichtungslager”-ekben (gyermek-megsemmisítő táborok) a gyermekek tíz- és százezerit ölték meg. Ezeknek a mártír-gyermekeknek emlékére íródott 1944-ben az „Alb-bi vers.”

Síratlak egyre s rálok gondolkodok,
mártír-gyermekek csöppnyi ángyalok.
Ti szöke, barna, göndör, rótarany
fejecské, — oh jaj, mind-mind oda
van.

Gyerekszemek, az égi tiszta fény,
melynél szebb szépség nincs a föld-
tekén,
lecsukódtak s nem nyílnak soha már,
ha jó a tavasz és ha jó a nyár,
ha jó a fecske s a golyamadar,
csak a sok gyerek nem jön vissza
már.

A gépfegyver kallogott élesen,
a gyermek állt riadtan, rémesen
fölt és szegény kis szíve remegett:
— „mit akartok én tőlem, emberek?
Ártatlan vagyok, mint a fán a rügy,
mi ellenem a gyilkoló ürügy?
Hisz alig éltem — labdám, karikám
egészen új, — fehér kis barikám
még meg se vette drága jó szülém.
Kicsiny vagyok, — ne löjtek be-
lém!”

A verem szája mély volt és sötét,
hová a csöppnyi testeket lökék.
A nap az égen hirtelen megállt
és egy hiéna hívta a sakál,
hogy lássa, mit nem látott soha még,
szegénykezt bus felhőkkel az ég.
Anyafarkas, mely kisedett nevelt,
a gyilkosokból egyet kismelt,
de ott, ahol kis testek hantja áll,
sirt a hiéna és sirt a sakál.

Sok-sok tizezer gyerek egy napon,
ugy tűntek el, mint pára a napon.
Tegnap még voltak, szemük nevetett,
mind szorította, amit szeretett.
A szülő csókja arcán ki se hullt,
és elvitték azt, kit az anya szült.
Kit pályolatba pólyált, életelt,
ölték a sok ártatlan gyermeket,
leszűrettek, mint fáról diót,
az orosz, szerbet, lengyelt és zsidót.

Es tizezer és százezer gyerek
a lángok fényén át is ram nevet,
kit vidám esések vertek agyon,
kit otthagytak a véres, duitt havon,
kin célbalón: „hősök” tanultak,
kik a Duná mély vízbe fulltak,
ugy szerették a napfényt s a virágot
s a hóhérszirma kis szívükre hagótt.
Sikolyuk hallom, hogy kiver a ház,
anyjukat hívták s rájuk tört a gáz.

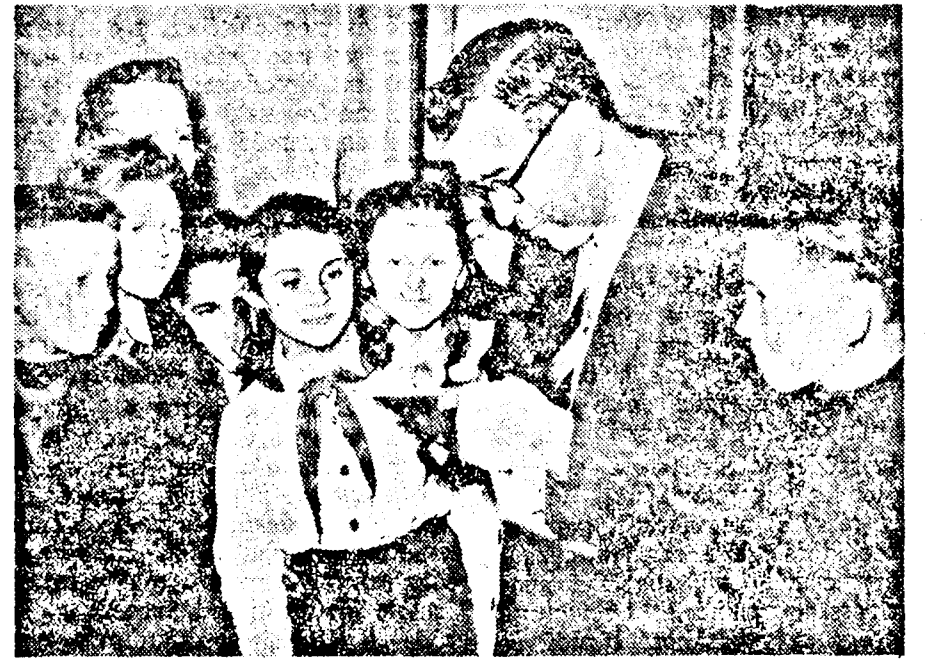
Es tizezer és százezer gyerek
a lángok fényén át is ram nevet,
kis testük nedvét, vérük bíborá
izza a hajnal s az izzó zsarát.
A szökecsükk lengő füstje száll,
aranykálász lesz minden szöke szál.
Szemük kékjével kékebb lesz a mély,
a feketétől sötétebb az éj.
Mosolyuktól, mely úgy a szívbe fáj,
minden tavasszal szebb lesz majd a
táj.

Ártatlanságuk fehér szűz havon,
édes álmukat zengő mély tavon,
bőrük selymét a virágszirmokon,
homlokuk dombját fehér ormokon,
megtalálod, ha sírva keresed,
te szegény szülő édes gyereked.
Új élet, új csók fogan majd újra,
örök a tavasz, óh halleluja.
Roskad a gyilkos, erője veszten,
de az élet legyőzhetetlen!
de az élet legyőzhetetlen!!!

Hazai magyar írók ifjú olvasóik körében

Az elmult hetekben az „Igaz Szó” az ország vidéki városaiban irodalmi eszt tartott. Ezalkalommal különösen az ifjú nemzedék fogadta nagy érdeklődéssel és szeretettel kedvenc olvasmányainak szerzőit.

Első képkönn Sütő András írásairól beszélget a resicai pionírok egy csoportjával. Második képkönn Horváth István verseskötetét dedikálja néhány resicai pionírnak.

Egyik nap az iskola előtt megállt a kétkerekű kis postakocsi. Pár perc múlva már föl le ért a postás az iskolába. A hidegtől pirosra csipett az oldalán csüngő fénysre kopott bórás-kába. Nagy paksaméta újságot húzott elő, meg egy kékszíni borított.
— Levél is van — mondotta szélesre húzott mosollyal.

Mi ketten már régi ismerősök vagyunk. O hozza nekem a hírt ott-honról, az anyamtól, bátyámtól, szer-te a világból. Lám, részletes örömhírek.

— Kösönöm Miheti bácsi, üljön le egy percre, hosszú volt az út idáig.
— Kösönöm, nem lehet — mondja komolyan az öreg — még szét kell osztanom a nyugdíjakat a faluban.
— Azzal barátságosan kezelt nyugtolt s nyult is a kék sapkaja után.

En meg egyedül maradtam a paksaméta újsággal, meg a kékszíni borítottakkal a kezemben. Felbontottam a levelet. A tanügyi osztály értesítésére adta, hogy október 1-én betűvető tanfolyamot kell indítani a bányászok számára. Tartottam kezemből a nyitott, géppel írt levelet... Igen, el kell, hogy tűnjön a múltnak ez a szegényfoltja. Tudtam, nehéz feladatot bízta most rám. De rámbizált, megbizik bennem és én teljesíteni akarom. Tanfolyamot indítok, — határozottan el ezilárdan, de hirtelen egy kép szökött az eszembe:

Három óra van. A bányából jönnek a munkások, kalapjukat mélyen a szemükbe húzzák, kezükben a karbid-lámpa. Mind sietnek, éhesek és otthon még annyi más tenni-venni-váló várja őket, amiket nem tud mind egyedül elvégezni az asztalon. Es nekem ezeket a sietős embereket kell megállítanom. Ezeket kell fölvin-nem az iskolába és ott padba ültetnem, hogy szembenézzenek az ábécé ismeretlenségével, hogy a ceruza fogására tanítsam meg a megbotyósodott,

kérges ujjakat. Nehéz lesz bizony, nehéz feladat, 40—50 éves embereket iskolapadba ültetni. Megtanítani őket arra, amit gyermekkoruk rothadt társadalmá ellopott tőlük.

Másnap elmentem a káderfelölő-höz, Petru Vişalon elvtárhoz. Bejelentettem neki, hogy két nap múlva megkezdődik a betűvető tanfolyam. Kértem, legyen segítségemre. Megígérte, hogy támogatja az ügyet, szerencsét és kitarást kívánt, mert ő ismert, hogy a hazasiető, csökönyös mővediki bányászokat. Hiszen előbb meg kell győzni őket és csak azután lehet megkezdni a tanítást.

Elmentem a bányá vezetőségéhez is. Beszéltem a főmérnökkel, Olariu Dumitru elvtárral. Bizalmam volt hozzá, tudtam, hogy elumunkás, párt-tag és munkámban segítségemre lesz. Előadtam neki tervemet és arra kértem, hogy az iskolabájáró munkásokat engedjék ki a leghamarabb, őket szökecsükk legelőbb. Ez időmegtakarítást jelent és így hamarabb jutnak haza. Aztán elkészítettük az irni-olvasni nem tudók névsorát.

Elérkezett október elseje. Szorongó érzéssel néztem az órára. Egy óra, két óra. Fél háromkor zsebémből a névsorral, szilárd léptekkel elindultam a bányá felé. Sikertől kezdtem. Meg kell nyernem őket az ügyemnek, szép szóval, szelidséggel. Ha tanulnak, ha képezik magukat, idővel jó szakmunkások lehetnek. Ezekkel a gondolatokkal foglalkozva értem fel a bányához. Nemsokára kezdtek a névsorban lévőket szólítani. Csodálkoztak, hogy ők az elsők. Olariu mérnök aztán megmondotta, hogy miért. Halk morogás volt a felelet. Sötéten néztek rám. Pírva bácsi előttem állt. Láttam sűrűn változtatni lábait, hol a jobb lábára állt, hol a balra. Régebből ismerem az öregét és tudom, hogy ez nála a legnagyobbfokú elégedetlenség jele. Megszóltat:

— Minek kell ez is, nem tudok én már tanulni, öreg vagyok ehhez. Vén

BETÜVETÉS

ló, nehezen szokik bele valami újba. — A többiek pedig sűrű fejbőlintással helyeselték Pírva bácsi nézetét.

— Igaz bizony, nincs már nekem kedvem tanulni, ha nem tanítottak akkor, amikor kellett volna, most már késő — mondotta Nyumentu Mihai basszus, hangján s nyomtatókú jót húzott zsiros szürke kalapján, hogy az jobb fülről mélyen a bal fülrre csuszott át. Hosszu lábu ember volt Mihály bácsi. Hátról is könnyen fel lehetett ismerni lomha járásáról. Most, az öreg sunyiképu Irhás bá' lépett elébe.

— Tanító elvtársnő, nézze meg az ingem, nézze csak meg, ne féljen tőlem, — lépett most szorosan elébe és kibombolta mellén a poros, szürke kezcs-lábasát, s alatta a barna posztókabátot. Ránéztem. — Nem úgy — mondotta elégedetlenül — tapogassa meg. Látja milyen vizes? En alig várom, hogy hazamenjek a meleg és szárazat vegyek magamra, nemhogy újjak a hideg iskolában. Vénseggemre tanuljak? Hogy kacagjon a faku! Aztán meg roszdás is az én agyam, nehezen lehet azt megkenni — mondta és rókaépre sunyi mosoly ült ki.

— Tudja mit, Irhás bácsi — mondtam neki szeliden —, majd jó meleg csinálók az iskolában és magát a kályha mellé ültetem, jó lesz? Aztán ott a jó melegben nem fog lázni, meglátja majd milyen piros lesz a kályhacsó mire megérkeznek. Na, ugy-e így már jó lesz?

Valami morgott az öreg, hirtelenül nézett rám.

— Aztán mindig fűtve lesz, vagy csak először? — firtatta tovább.

— Mindig, Irhás bácsi, ne féljen, mindig. Jól befűtök, hadd duruzsol-

jon a kályha — mondtam, sárgaszínű macskaszembe nézve.

— Hát majd meglátjuk, mit ér el velem a tanító elvtársnő — vén ökörről. Aztán pálcáról is gondoskod-juk, de jó vaslagra, mert mi rossz tanulók leszünk — mondotta kacagva. A többiek is mosolyogni kezdtek. Fölvidultak a komor, sötét arcok, szinte világosabbak lettek. Megtört a jég, a ravasz Irhás bácsi törte meg.

— Most menjünk az iskolába és próbáljuk meg — biztaltam őket, ké-rőn nézve rájuk.

— Hát menjünk — mondta Visa

Rusalin és tréfásan lökte előre a

hosszulábú Munteanu Mihait, — na

indulj te nyugra. — Es megindul-

tunk mind a huszonnyolcan az iskola

felé.

Az iskolában kiosztottam a köny-

veket, füzeteket, ceruzákat. Megkezd-

ták a tanulást. Az olvasással meg

ment volna valahogyan a dolog, de

az irással, hej, az volt csak a hadd

el hadd. Bütykös ujjakkal marokra-

fogták a ceruzát, mint a vasvilla

nyelét. Olyan erősen nyomták, hogy

a papír másik oldalán jött ki a ceru-

za hegye. Irhás bácsi keserveket,

nyagokat fujt.

— Nem megy, nem megy. Az iste-

nít a ceruzájának, nem akar ez csusz-

ni a papíron, — még ha belebebedek

sem.

Odamentem hozzá, mellé ültem és

kacagva mondtam neki:

— Ne busuljon Irhás bácsi, csusz-

ni fog ez, ne féljen. Dehát a ceruza

is csökönys először, mint maguk

volnak, majd csak megpuhul és meglá-

tja, hogy úgy szántja vele a papírt,

akár az ekével a barázdákat. — Irhás

bácsi hitetlenül rázta a fejét.

— Nem hiszem én azt. Bütykös is,

kérges is a kezem, a ceruza meg na-

gyon vékony, nem is érzem, hogy fok-

gok valamit az ujjaim között.

Befejeződött az első óra. Barátsá-

gosan kezelt fogtam velük és meg-

köszöntem, hogy eljöttek. Hazafelé

indultak és én figyelem arcukat, mit

olvashatok le onnét. Homlokukon

már nem láttam a haragos redőket,

arcuk is deris, talán kissé szegénylős

volt. Nagy léptekkel mentek felé az

iskolaudvarból, kezükben himbálva a

nagy, poros lámpát. Szívemben hal-

kan, vígan döngcsélt valami, talán a

siker előérzete.

Három nap múlva ismét vártam

őket. Duruzsolt a kályha. Egy öblös

vázába nagy csokor krizantém tet-

tem és a katedrara helyeztem. Azt

akartam, hogy barátságos legyen az

osztály, jól érezzék itt magukat.

Csendben ültem a katedra mellett és

minduntalan hallgaltam, hallom-e a

bakancsok kopogását az utón. Es el-

jöttek. Mind a huszonnyolcan. A fo-

gaesra akasztották tanisznyájukat, ka-

lapjukat s a lámpákat a padok mellé

helyezték. Leültek a multkori he-

lyükre és várták, hogy tanuljuk to-

vább az E-t, az U-t, az O-t. Es ez-

után mindig eljöttek. Ha valamelyik

hiányzott, érdeklődtem a hiányzás

oka felől.

Multak a hetek és a hónapok. Már

az ábécés könyv utolsó lapjait böngé-

szgettük, a földgömböt is nézeget-

tük körben, kereken. Segítségem bá-

rátkoztak meg azzal a gondolattal,

hogy több a tenger a földünkön, mint

a szárazföld. Megaztán, hogy mi csil-

lagon élünk, az égen bolyongunk, és

egyesen kacagásra ingerelte őket.

Buda bácsi fülhúzott szájjal kér-

dezte tőlem:

— Aztán hogy van az, hogy még-

sem ülünkünk össze más csillagok-

kal?

De azért csak haladunk, egyre csak

előre. Már olvasgattunk Donca Simó-

ról, a bányászok életéről, a papirgyár-

tásról és még sok egyéb tanulságos

dologról. Most már örömmel tanul-

tak. Többen büszkén jelentették be,

hogy különböző újs

Fejezzék be haladéktalanul a mélyszántást Lipparajonban!

Bár a tél közeleg, tartományunk területén még nem sikerült teljes egészében befejezni az őszi mélyszántást. Ez a helyzet Lipparajonban is, ahol az őszi mélyszántást terv szerint december 14-ig mindössze 90,21 százalékban valósították meg. Ha a lemaradás okát kutatjuk, megállapíthatjuk, hogy a rajonban akad egynéhány község, ahol igen elmaradtak a feladat teljesítésével. Mi is a helyzet Lipparajonban? Bata, Birchis, Kápolnás, Kelmák, Keszinc, Iltó és Odvos községben már maradéktalanul teljesítették az őszi mélyszántás előírásait, további 14 községben pedig 90 százalék fölött valósították meg a feladatot. Egészen más a helyzet Szabadhely, Dorgos, Győrök és Máslak községekben, ahol mindössze 61,31, 22, illetve 17 százalékban hajtották végre a mélyszántást. Kétségtelen, hogy a fenti községek lemaradása főként a helyi pártalapszervezeteknek és a községi néptanácsok végrehajtó bizottságainak nemtörődöm magatartásával magyarázható. Jellemző erre az is, hogy e községek nem csupán a mélyszántás, hanem a terménybegyűjtés terén is kullognak.

Ez a helyzet szükségessé teszi azt, hogy a rajoni pártbizottság haladéktalanul irányítsa a rajoni néptanács mezőgazdasági osztályát a mélyszántás ütemének fokozására. Azokban a községekben szükséges ez, ahol a tervet mindeztig nem teljesítették, főként pedig a rajon négy kullogó községében: Szabadhelyen, Dorgoson, Győrökön és Máslakon.

A községi pártalapszervezetek irányításával, a helyi néptanácsok végrehajtó bizottságai tegyenek meg mindent a még alkalmas időjárás kihasználására, hogy Lipparajonban is rövidesen teljesíthessék a mélyszántást tervét. Lipparajonban is az az elhatározás kell, hogy vezérelje a dolgozó parasztokat: az őszi mélyszántást be lehet és be kell fejezni ezéven, mert ezzel a jövő évi bő termést biztosítják.

Felkészülnek a tavaszi mezőgazdasági kampányra

Odvos község Lipparajon egyik élenjáró községe. Ez főként a községben élő dolgozó parasztok hagyományos szorgalmának tulajdonítható, akik megértették, hogy a bőséges terméshozam záloga az idejében és jó feltételek között végzett földművelés.

Odvoson még novemberben maradéktalanul teljesítették az őszi mélyszántást tervét, felszántották az előíranyozott 293 hektárt. A község parlamenti terve 20 hektár. Egy traktor segítségével és saját igái igénybevételével ezt a feladatot is sikerrel teljesítették a dolgozó parasztok, akik a feltört területen különféle rováncokat — takarmányrepét, tengerit, takarmánytengerit, stb. — szándékoznak termeszteni.

Jelenleg a község dolgozói egyébirányú elfoglaltságuk mellett hozzáálltak a tavaszi mezőgazdasági kampányban szükséges szerszámok megjavításához. Ecdiből a községi néptanács végrehajtó bizottsága 3 szerszámjavító központot létesített. Ellenőrzés végett a helybeli néptanács végrehajtó bizottsága nyilvántartási füzettel látta el a szerszámjavító központokat. Eddig 25 ekét és 3 tengerivelő-gépet javítottak meg a községben. Hiányosság azonban, hogy a végrehajtó bizottság nem ismeri a javításra szoruló szerszámok számát és így nem ellenőrizheti rendszeresen a javítások menetét.

Az összes javításra szoruló szerszámok időben történő megjavításának biztosítása érdekében szükséges, hogy az odvosi néptanács végrehajtó bizottsága számbavegye a megrongálódott szerszámokat, kidolgozza megjavításuk ütemtervét, készítsen tervet és ellenőrizze ennek rendszeres teljesítését. E munkába be kell vonnia a néptanács keretében működő mezőgazdasági állandó bizottság tagjait is.

Az odvosi néptanács végrehajtó bizottsága nem feledkezhet meg egy pillanatra sem arról, hogy a szerszámok előkészítése nagymértékben biztosítja a tavaszi mezőgazdasági munkálatok zavartalan elvégzését.

Pálos község példátmutató dolgozó parasztjai

Stoian Ioan élenjáró dolgozó paraszt. Elsők között fejezte be a községben az őszi mezőgazdasági munkálatokat. Idejében teljesítette államiránti kötelezettségét és szintén széleskörű felvilágosító munkát fejt ki.

Nioa Anuta néptanácsi képviselő. Jelentős mértékben kivette részét a községi szövetkezet felvásárlási tervének teljesítéséért folyó küzdelemből. Fáradságtalan felvilágosító munkát folytatott a dolgozó parasztok között egyszerű társulási alakítása érdekében.

Igrat Teodor, a pártalapszervezet agitátora, aki öntudatos felvilágosító munkával mozgósítja dolgozó paraszt társait az államiránti kötelezettség teljesítésére és a fölős termények szövetkezett útján történő értékesítésére.

Testnevelés és Sport

Terem kézilabda bajnokság

Az országos TSB terem kézilabda bajnokságot rendez, amelyet két csoportban bonyolítanak le: egyiket Bukarestben, másikat Temesváron. A temesvári csoportban 4 A) csoportbeli csapat is szerepel, ugymint a temesvári Stiinta, a Technometal, a resicai Metalul és a zombolyai Fl. Rosie. Ezekén kívül az ujonnan B)

ligába került aradi Progresul, valamint számos temesvári vezető csapat játszik a bajnokság keretében. A küzdelem ma, december 19-én kezdődik Temesváron és az első fordulóban a következő mérkőzéseket játsszák le: Technometal—Locomotiva Temesvár, Metalul Resica—ICM Resica, Fl. Rosie Zombolya—Progresul Arad.

A rendezőbizottság és a magyar műkorcsolyázók készülnek a budapesti Európa-bajnokságra

Mint ismeretes, a Nemzetközi Korcsolyázó Szövetség a Magyar Korcsolyázó Szövetséget bízta meg az 1955. évi műkorcsolyázó és jég tánc Európa-bajnokság megrendezésével. Január végén kerül sor a verseny megrendezésére és ennek érdekében a rendezőbizottság már is megkezdte széleskörű előkészítő munkáját. A jelenlegi jellegű már lényegesen nagyobb, mint tavaly volt, felújították a műjégyár világító berendezését is.

A szabadon választott gyakorlatok bemutatására este kerül sor, amelyet szinte nappali fényárban láthat majd a közönség.

A műkorcsolyázásnak igen fontos kelléke a zene. A budapesti műjégyárán a szabadon választott gyakorlatokat kísérő zene közvetítését új

hangerősítő biztosítja, s a rendezőbizottság magnetofonról is gondoskodott.

A közönség kényelmének kielégítésére hateréz néző befogadására alkalmas lelátó épül a jégfelület körül.

A világvetény iránt nagy az érdeklődés, a hollandok és az osztrákok már el is küldték benevezésüket. Rajtuk kívül számítani lehet Csehszlovákia, Svájc, Anglia, Nyugat-Németország, Franciaország és még más országok versenyzőinek a részvételére. Mintegy nyolcvan külföldi versenyző vesz majd részt a budapesti Európa-bajnokságon.

A magyar műkorcsolyázók az Európa-bajnokság előtt még négy versenyen vesznek részt, ezeken a versenyeken a válogatott keret tagjai is szerepelnek.

Új világrekord a kalapácsvetésben

Sztaniszlav Nenasev szovjet atléta egy bakui atlétikai versenyen új világrekordot állított fel a kalapácsvetésben. A fiatal egyetemista eredménye 64,05 méter. A régi világrekordot ugyancsak szovjet versenyző, Mihail Krivonozov tartotta 63,34 méterrel. Nenasev eredménye felülmúl minden várakozást, annál is inkább, mivel az új világsúgóstartó mindössze 21 éves és még nagy fejlődési lehetőségek előtt áll.

14 éves kora óta atlétizál és 19 éves korában már szövetségi bajnok volt 60,70 méterrel, ami egyben új szövetségi csúst is jelentett.

Erdekes, hogy Nenasev viszonylag alacsony, 169 centiméter, azonban csúszó technikával és erős kézmunkával rendelkezik. Teljesítménye mellett foglalt helyett a szovjet sportolók világszülő eredményei mellett.

Néhány sorban

Hollandiában, Utrechtben rendezik meg április 15 és 24 között az 1955. évi asztali tenisz világbajnokságot. Ezideig 45 ország sportolói küldték el benevezésüket, köztük a Szovjetunió asztali teniszeseit is. A szovjet asztali teniszeseit első ízben vesznek részt az asztali tenisz világbajnokságon.

senyeken vesznek részt. A sportkultúrás tagjai közül megemlítjük Sidó volt asztali tenisz világbajnokot és Papp László öklívívó olimpiai bajnokot.

A tartományi labdarúgó bizottság felhívja a városi és tartományi sportközösségek labdarúgó szakosztályainak vezetőit és az érdeklődőket, hogy folyó hó 21-én, kedden délután 17 órakor jelenjenek meg a volt Dacia téren, ahol a bizottság évi munkáját elemzi. A labdarúgó szakosztályok vezetőinek megjelenése kötelező.

Megjegyzések

Hiba van a mérleg körül

A Zerind községi, valamint a környező falvakbeli dolgozó parasztok gyakran panaszkodnak, hogy a zerindi malomban örölt gabonáért hiányosabb listet és korpat kapnak, mint amennyit a hivatalos előírás megkövetel. Ez a tény megneveli a valószínűséget, hogy a mérleg nem megfelelően van beállítva.

Ezért Kéki István főmőlnár kívül Gáll Lajos adminisztrátor is felelős, aki elhanyagolja a mérleg karbantartását. A malomban egyébként hiányosságok mutatkoznak a dolgozók munkakörülményeiről való gondoskodás terén is.

December 16-án a reggeli órákban Kéki István főmőlnár az egyik dolgozó parasztnak, aki búzát öröltetett, a járandó 168 kiló listét helyett csak 166 kilót, 73 kiló korpa helyett pedig 71 kilót adott. Kiderült, hogy a hiba a tizedes mérlegben keresendő, amely két kilóval többet mutat a lement mennyiségre valóban.

Joggal kérdezik a Zerind községi és a környező falvakbeli dolgozó parasztok: mi történik azzal a fölős listével, korpa és darommennyiséggel, amely a hibás mérleg "jóvótából" a malomban marad? A dolgozó parasztok követelésének, hogy a mérleget haladéktalanul javítsák meg, eleget kell tenni!

Beszélő fák

Nem mese a beszélő fák története. Ahogyan vannak beszélő számok, úgy beszélő fák is léteznek. Természetesen nem mindenhol. Néhányat Borosjenőn, a községi néptanács székháza előtt találunk. Hétékkel előbb még ékes koronájukkal díszítették a széles út egyrészét, s így, ha fújt a szél, vidáman fűtyörésztek. Napok óta azonban csak panaszkodni, siránkozni tudnak. Fűtyörésző kedvük rég továszallott. Egyre azt dudruszsolják, hogy ugynevezett szépet.

szeti szempontból foszlottak meg őket koronájukkal. Pedig a fák voltak az egvedűiek, amelyek megkoronáztak fölét éltek napjaikat. Azt panaszkodják sirva, hogy azért nyíltak a fák, hogy a néptanácsnak — tüzelőre volt szükségük.

Vajjon, ha kiszáradnak az ömlített fák, a jövőben honnan pótolja fahányát a néptanács és fog-e másokat ültetni a kipusztult fák helyébe? A megnyírt fásorok arra engednek következtetni, hogy nem. Pedig egyszerű lenne pótolni a hiányokat.

Bíráló cikkeink nyomán

„Oldjuk meg az iskolák tornatermeinek kérdését”

Lapunk november 13-i, 3027. számában „Oldjuk meg az iskolák tornatermeinek kérdését” címmel cikk jelent meg, amely többek között megírta a városi Testnevelési és Sportbizottságot.

A városi Testnevelési és Sportbizottság szerkesztőségünknek küldött válaszelevelében rámutatott arra, hogy a cikk megjelenése után a néptanács tanügyi osztályával együtt megállapították a tornatermek használatának

sorrendjét és megoldották az iskolai tornaversenyek tervszerűsítését.

Ugyanebben a levélben a városi Testnevelési és Sportbizottság a „Hogyan sportolnak a „Fierarul”-gyárban” című, lapunk november 24-i számában megjelent cikkre is válaszolt. Rámutat arra, hogy a bírálat helytálló és ezért intézkedéseket fogantattak a hibák felszámolására érdekében.

Fokozták a munka ütemét

„Ahol csak 70,5 százalékban végezték el az őszi munkálatokat” címmel november 13-i lapunkban cikk jelent meg, amely megírta a magyarpécskai néptanácsot.

A néptanács végrehajtó bizottsága válaszolt cikkünknek. Levelükből ki-

tűnik, hogy a bírálat eredményre vezetett, fokozták a munka ütemét. Azok a dolgozó parasztok, akiknek erre szükségük volt, csere alapján vetőmagot kaptak és így rövid idő alatt községi viszonylatban 95 százalékra teljesítették a vetési tervet.

Ünnep a kollektív gazdaságban

Rég készültek e napra a kisiratosi kollektív gazdaság tagjai. Most elérkezett. A konyhában gazdaszanyok sűrűnek-forgognak, az asztalok megteltek, feldíszítve s bent a teremben 320 kollektívista család előtt beszélnek immár a megalakulás utáni negyedik évben elért eredményekről. Az 1954-es év munkáját elemzik. A kisiratosi „Szabó Árpád” kollektív gazdaság tagjai jogos büszkeséggel, a szomszédos falvakból jött kollektívista vendégek pedig elismeréssel hallgatják a beszámolót.

Sikerük nyitja, hogy ez évben az eddigiekhez viszonyítva lényegesen jobban be tudták vonni a kollektívistákat a munkába. Férfit, asszonyok, fiatalok és öregek talán ezéven kezdtek meg valóban a közösségi életet, a mindennapi közös munka során az eredmények nem maradtak el. Ezéven szebb volt a termésük, mint valaha. Szaporodott állatállományuk is. Az ipari növények termesztése és az állattenyésztés jelentős jövedelmet hozott a kollektívistáknak. Ne említsünk meg többet, — hiszen ugyis nehezen lehetne felsorolni, mivel erősebb eztéven a kollektív gazdaság — csupán annyit, hogy ezéltől három héttel új, négytonnás tehergépkocsi görült be a gazdaság udvarára, amelyet a kollektívisták sajátjuknak mondhatnak. A napokban pedig 50 darab hizót értékesítettek a szövetkezet útján, értékük egy részéből újabb 2,5

tonnás gépkocsit vásároltak. Mennyivel könnyebb lesz a jövőben a termény hazaszállítása! Az építkezésnél is felhasználhatják majd a gépkocsikat.

Tévednénk azonban, ha arra gondolnánk, hogy csak a kollektív gazdaság erősödött, hiszen vele együtt emelkedett a tagok gazdasági és kulturális színvonala is. Ezéven még az előlegosztáskor 18 tag vett telenet, többek közöttük olyan emberek, akiknek ezéltől istállójuk sem volt. 6 kollektívista kerékpárt vásárolt. S most következ a jövedelemelosztás. Ot lejjel kapnak többet, mint tavaly, vagyis az évi jövedelemosztásnál 11 lej esik egy munkanapegységre.

Jogosan büszkék tehát elért sikereikre a kisiratosi kollektív gazdaság tagjai. Különösen azok, akik tudják, hogy az ő munkájuk az egész mezőgazdasági év folyamán lényegesen hozzájárult az elért eredményekhez. Es nem kevés az ilyen kollektívista. Antal János családja például 972 munkanapegységet teljesített, 26 mázsa buza és több, mint 97 mázsa kukorica, 213 kiló cukor jövedelemből részesült és ezenkívül még mennyi pénzt és más különböző terményt vihetnek majd haza Antalék. Öze István egyedül 325 munkanapegységet végzett. Majdnem 9 mázsa búzát, több, mint 32 mázsa kukoricát, 71 kiló cukrot, stb. kapott a

jövedelemosztáskor. Szépen dolgozott Gál József családja is, 833 munkanapegységet teljesített, ami azt jelenti, hogy 20 mázsa búzát és több, mint 83 mázsa kukoricát mondhat magáénak. A kollektív gazdaság ezévi jövedelemosztásáról azonban igen kevés ez a beszámoló, hiszen Gál József és a többiek, a fentemlített terményeken kívül még nagymennyiségű ruhaanyagból és más ipari termékkel is részesültek az év folyamán.

A jövedelemosztás minden kollektívista számára ünnep. A jólvégzett munka jutalmát mérik fel most. A kollektív gazdaság székházában az ünnepi ebéd után virradatig tartó mulatság következik. Fiúk, lányok az öregekkel együtt vigadnak, ahogyan együtt végeztek egész évben a nehezebb és könnyebb munkákat. S a nagy ünnepről mégis hiányoznak néhányan. Talán nem is hívták meg őket? Nem. Nem ez az oka távollétüknek. A kollektív gazdaság nem küldött senkinek meghívót, mert a tagok mindegyike gazda itt. Gál János és Róza a 371. szám lakói, László András és Anna saját magukat zárták ki az ünnepségből. Az egész mezőgazdasági év folyamán egyetlen egyszer sem jelentek meg a munkában. S ha el is jöttek volna, hogyan örülne az az évi eredményeknek, amelyeket a kollektív gazdaság tagjai nélkülük értek el?

Hegyi Mária

A dolgozók számos bejelentését, levelét intézte el a városi néptanács panaszirodája

dát, hogy a Vörös Hadsereg útja elhanyagolt állapotban van. Gódrök ékeltenekednek az utvonalon, akadályozzák a közlekedést. A 326. szám alatt beiktatott beadványt szeptember 30-án áttették a községi gazdasági ügyosztályhoz, amely azonnal foglalkozott a kérdéssel. S az eredmény? Október 6-ig már ki is javították az utvonalat.

Bercea Maria mikelakai háziaszszony a Vörös Hadsereg útja 213. szám alatt lakik. Beadványában elmondja, hogy Urlea Florica, a tejbegyűjtő felelőse eladja a tej bizonyos mennyiségét és még hozzá olyan személyeknek, akik sertéshizlálásra, másrészt piaci üzletkedésre használják fel e fontos tápszer. A 403. szám alatt iktatott beadványt azonnal eljuttatták a városi néptanács kereskedelmi osztályához, amely az illetékes szervekkel megvizsgálhatta az ügyet. A beadvány minden sora igaz volt. A tejbegyűjtő felelőst azonnal elbocsátották állásából.

De van olyan eset, amikor késedelmet szenved a jelzett ügyek rendezése. Például Hironan Irina, Ocskó Teréz utca 29. szám alatt lakos közölte, hogy helek óta az utcán és a környéken szűnelt a villanyvilágítás. Az aktát áttették a községi gazdasági ügyosztályhoz, onnét elkerült a villanytelep vezetőségéhez. Vissza is érkezett a válasz, amelyben arra hívtakoznak, hogy pillanatokig nincs villanykörtékük. A községi gazdasági ügyosztálynak sürgősen be kellett volna szereznie villanykörteket. Hironan Irina közlése a nál is inkább figyelemreméltó, mert a peremváros egyes részein győnge, vagy hiányos a közvilágítás.

Az iroda munkamódszere az idők során javult. Míg a megalakulás idején előfordult, hogy tíz napnál hosszabb ideig is elintézetlenül heverték az akták, ma már ez nem igen történik meg. A beérkezett és beiktatott közléseket legkésőbb két napon belül eljuttatják a néptanács illetékes ügyosztályához, vagy az érdekelt intézményekhez s az elintézésről idejében értesítik az érdekelteket. Ha különleges természetű kérdés akad, Duma Gheorghe, a néptanács végrehajtó bizottságának elnöke nyújt közvetlen segítséget az iroda vezetőjének.

A namrégi lefolyt elemző értékelés és tapasztalatcserén felszínre került, hogy az iroda tevékenysége révén bizonyos mértékben sikerült megjavítani a néptanács munkáját. Ez elsősorban a közellátási, utjavítási, valamint közüzemügyi kérdésekre vonatkozik. A dolgozók részéről beérkezett közlések alapján több kenyérelosztó állítottak fel, utcákat javítottak, köveztek. A Dragasani városnegyedben általános utcakövezési munkálatokat végeztek, ugyanitt egy OCL üzlet is megnyitott.

Nem sikerült felszámolnia hiányosságait az államosított házakat kezelő hivatalnak. Munkáját még mindig fejezték a bürokrácia. Hasonlóképpen nem sikerült közmegelegedésre megjavítani az autobus és villamosközlekedésnél mutatkozó hiányosságokat, noha a dolgozók közléseinek jó részét éppen ezeket a kérdéseket érinti.

Nem nyújt kellő segítséget nemely ügyosztály. Amíg a pénz-

ügyi és népjóléti ügyosztály teljesértékű segítséget nyújt s általában gyorsan eleget tesz a kívánalmaknak, addig a tanügyi, kereskedelmi és lakásügyosztály nem fordít kellő figyelmet az iroda működésére. A néptanácsi képviselők sem járulnak hozzá eléggé a dolgozók észrevételeinek megoldásához.

Mi a hiba alapok? Az, hogy a néptanácsi képviselők jórésze és némely ügyosztály vezetője nem ismeri kellő mértékben a minisztériumok nagyfontosságú rendelkezéseit, amely nemcsak fegyver a dolgozók kezében a bürokrácia leküzdésére, hanem hozzájárul az államgépzet megjavításához is.

A néptanácsi képviselők, a nöbi zottsági tagok népszerűsítésé a panaszírodát a dolgozók körében, serkenték őket arra, hogy közérdeklő javaslataikkal támogassák munkájában a néptanácsot.

A néptanács fő munkájának alapja a szoros tömegkapcsolat. A panaszírodát is eleven szervvé kell tenni. Arra kell tehát törekedni, hogy a néptanácsi képviselőknek, az ügyosztály vezetőinek és a végrehajtó bizottsági tagoknak, hogy megjelölésükben, még alaposabban foglalkozzanak minden beadvánnyal, még akkor is, ha kisebb jelentőségű vagy személyes ügy. Minden magánügy mögött közügy lehet.

Népi demokratikus rendszerünk kellő feltételeket teremtett a tömegek alkotó tevékenységének érvényesülésére. A dolgozók beadványaival és panaszaival foglalkozó irodának is tehát olyan szervezetre kell lennie, amely szüntelenül fejleszti a dolgozó kezdeményezését. Az értékes javaslataikat aktatologatás nélkül gyakorlatba kell ültetni, az alaposan kivizsgált és jogos panaszokat pedig közmegelegedésre orvosolni.

Serényi József.

